

Begrijpend lezen met spellen

Zoek je nog een fijne manier om de leesmotivatie van je leerlingen te bevorderen? Of wil je op een andere manier met begrijpend lezen aan de slag gaan? Gebruik dan eens een spel.

Begin simpel

Bij elk spel zit een handleiding. Nu valt waarschijnlijk meteen het kwartje, maar we nuanceren het graag even. Het lijkt heel simpel, maar dat is het alleen als je ook echt heel simpel begint.

Afhankelijk van de leeftijd van de leerlingen waarmee je werkt, neem je een spelletje wat qua spelregels aansluit bij hun 'begrijpend leesniveau'.

In groep 5/6 kun je beginnen met een heel simpel spel voor peuters of kleuters. De handleidingen daarvan zijn over het algemeen kort en duidelijk. Neem bijvoorbeeld Halli Galli Junior, Dier op Dier of Dobble Kids.

In de hogere groepen kun je een iets moeilijker spel nemen. Begin niet te moeilijk, want zoals je waarschijnlijk zelf weet is het begrijpen van spelregels soms best lastig. Hoe vaker je het doet, hoe beter het gaat.

Om te voorkomen dat er niet meer gelezen hoeft te worden, kies je uiteraard spellen die de leerlingen nog niet kennen. Het is echter wel noodzakelijk, dat jij als leerkracht de spellen kent.

Acht voorbeelden

Er zijn meerdere mogelijkheden om ermee aan de slag te gaan. Hieronder vind je een aantal voorbeelden.

1. Neem verschillende spellen. Maak groepjes van leerlingen met hetzelfde spel. Wanneer de leerlingen de regels hebben gelezen, spelen ze het spelletje met elkaar om zo te ontdekken of ze dezelfde regels hanteren. Leerlingen merken dan vanzelf waar eventuele verschillen zitten en zullen de spelregels er weer bij moeten pakken, om te lezen wat juist is.
2. Neem voor de hele groep hetzelfde spel. Maak van de spelregels een les, net zoals een 'gewone' les eruit ziet. Speel als 'toetje' het spel met de peuters of kleuters.
3. Laat leerlingen verschillende spellen voorbereiden. De leerlingen die hetzelfde spel hebben voorbereid, zitten nu in verschillende groepen. Eén leerling is de spelleider en legt het spel uit terwijl anderen gaan spelen.
4. Voorbeeld nummer 3 werkt ook goed met een 1-speler-spel. Bij deze categorie kun je wel spellen kiezen die voor hun eigen leeftijd geschikt zijn.
5. Laat de leerlingen, na het bestuderen van de handleiding, een filmpje maken met de speluitleg.
6. Of denk eens aan een stripverhaal, poster, stop motion filmpje etc.
7. Als leerlingen toe zijn aan wat langere spelregels, dan kun je ze de spelregels laten samenvatten tot een korte speluitleg in de volgende stappen:
 - aantal spelers
 - leeftijd

- speelduur
- doel van het spel
- voorbereiding
- spelverloop
- einde spel

8. Er zijn vast nog meer ideeën om spellen in te zetten tijdens begrijpend lezen. Laat leerlingen daarover zelf ook eens nadenken.

Fijne spellen om mee te beginnen zijn: Dier op Dier, Speed, Halli Galli (junior), Dobble, Speed cups, Boomgaardje, een SmartGame (eigen leeftijd).

Voor de hoogste groepen hebben we nog een speciale tip. Neem een spel als Spookuur, Jackpot of een Escape spel. Deze spellen bevatten geen handleiding. Leerlingen starten meteen met spelen en gedurende het spel komen de regels of opdrachten vanzelf aan bod. Ze zullen goed moeten lezen om verder te komen in het spel.

Differentiëren

Wil je differentiëren met je groep, dan kan dat eenvoudig, omdat je verschillende spellen kunt kiezen. De spellen met eenvoudige regels gaan naar kinderen die nog veel moeten oefenen en de spellen met moeilijkere regels gaan naar de leerlingen die het al wat beter onder de knie hebben.

Een tweede optie is een spel met meerdere spelvarianten. De basisregels zijn weer voor de eerste groep en de regels van de varianten zijn voor de tweede groep. Bijvoorbeeld Vlotte Geesten, Dobble of Memorinth.

Een laatste variant om te differentiëren is het gebruik van de afbeeldingen. Bij veel spellen is tegenwoordig een rijk geïllustreerde handleiding toegevoegd. De afbeeldingen helpen heel erg om het spel te begrijpen. Je zou de afbeeldingen kunnen weglaten of juist kunnen toevoegen afhankelijk van wat de leerlingen nodig hebben.

Heel veel lees- en speelplezier!

www.speeljevaardig.nl

www.speeljevaardigjunior.nl

www.despellenwinkelbreda.nl